

Jobin kirja ja omavanhurskaus

Juhani Aitomaa

”Tapaan aina välillä ihmisiä jotka tuntuvat tietävän maailmasta enemmän kuin sen Luoja. Tavallista on, että he ajattelevat olevansa armollisempia ja oikeudenmukaisempia kuin Jumala.

-En voi hyväksyä Jumalaa, joka sallii viattomien lasten kärsimyksen.

-Minun Jumalani on rakkauden Jumala, VT:n Jumala on koston, vihan ja julmuuden Jumala.

-Jos Jumala olisi olemassa, Hän lopettaisi kaiken kärsimyksen ja epäoikeudenmukaisuuden. -

Maailmankaikkeus (ilman persoonallista Jumalaa) on kaikki mitä on.”

Näin kirjoittaa fyysikko Lambert Dolphin artikkelissaan ”Science and the book of Job”. Nämä mainitut väitteet ovat universaaleja ja varmaan jokainen lukija on tavalla tai toisella törmännyt vastaaviin Suomessakin, jossa uuspakanuus etenee hyvää vauhtia. 1Moos.3:5, jossa käärme lupaa ”...te tulette kuin Jumala tietämään...” on epäilemättä hyvin uskottu valhe meidänkin aikanamme.

Raamattu kertoo muinoin eläneestä miehestä nimeltä Job. On niitäkin, jotka uskovat tuon kertomuksen olevan vain vertauskuvallinen, ei todella tapahtunut. Henkilökohtaisesti uskon kertomuksen pohjautuvan todelliseen tapaukseen. Job oli Jumalaa uskova ja aikanaan hyvin tunnettu henkilö. Hän oli ”...nuhteeton ja rehellinen, pelkäsi

Jumalaa ja karttoi pahaa”. Lisäksi Job oli menestynyt maallisesti. Hän oli rikas mies, jopa niin, että Raamattu kertoo hänen olleen ”...idän miehistä mahtavin”. Jobin uskotaan eläneen vähän Aabrahamin päivien jälkeen. Tuolloin puhumme ajasta n. 4000 vuotta sitten. Dolphin mainitsee: ”Hänen on täytynyt tietää paljon Jumalasta ja luomisesta, paljon enemmän kuin me. Jobin kirjassa on monia tieteen kanssa yhtäpitäviä ilmaisuja, kuten 26:7, jonka mukaan Jumala 'ripustaa maan tyhjyyden päälle'.”

Kun unohtamme nykyisen karismaattisen liikkeen valhekuvitelmat vailla ongelmia olevasta elämästä - jotka eivät koskaan ole pitäneet yhtä realismin kanssa eivätkä tule koskaan tässä ajassa pitämään - joudumme myöntämään, että kärsimys on ihmiselle aina enemmän tai vähemmän mysteeri. Ei Jobin kirjakaan siihen tyhjentävää vastausta anna. Tiedämme toki, että kaikki kärsimys on synnin seurausta. Kristittykään ei maan päällä ole immuuni näille seurauksille.

Job uskoi, kuten ehkä moni muukin aikamme ihminen, että vanhurskaus on seurausta moitteetomasta elämästä. Job 13:15: ”Katso, hän surmaa minut, en minä enää mitään toivo; (eng.kiel. KJV kääntää tässä: ...silti turvaan häneen...) tahdon

vain vaellustani puolustaa häntä vastaan.” Ihmisen omat teot ratkaisevat sen, kuinka Jumala häneen suhtautuu. Job jopa sanoo, ”Syytön minä olen”, 9:21. Kr.kielinen sana voidaan kääntää myös ”täydellinen”, ”tahraton”. Job uskoi itsestään aika paljon. On vain yksi täydellisen tahraton, Jeesus, ”...ylimmäinen pappi... pyhä, viaton, tahraton, syntisistä erotettu ja taivaita korkeammaksi tullut”, Hep7:26.

Lambert Dolphin kirjoittaa: ”Se, mitä Raamattu sanoo omavanhurskaudeksi on hyvin yleinen ongelma tänä aikana myös kristittyjen joukossa. Tosiasiahan on, että ihminen tulee vanhurskaaksi yksin uskon kautta ilman, että hyvät teot lisäisivät siihen mitään (Room1:17, 3:20-28, Gal2:16, 3:11, Fil.3:8-10, Hep10:38). Job ei ollut ymmärtänyt eikä kokenut Välittäjän merkitystä itsensä ja Jumalan välillä. Vaikka hän tunsu Jumalan, Job oli silti paitsi 'omissa silmissään vanhurskas', 32:1, myös sisäisesti kapinallinen ja ylpeä. Hänen nuori ystävänsä Elihu osoitti tämän puhuessaan totuutta rakkaudessa (alk. luku 32). Jobin vanhemmat ystävät, Elifas, Bildad ja Soofar olivat vain pahentaneet asiaa koettaessaan vakuuttaa, että Job kärsi jonkun synnin takia mutta heidän teologiansa oli puutteellinen eivätkä he osoittaneet myötätuntoa.”

Puheensa lopussa Elihu viittaa vielä Jobin asenteeseen sanoen, ettei Jumala ”katso keneenkään, joka on omasta mielestään viisas”. Lopulta Jumala itse puhuu Jobille suoraan (38-41). Jobin käsitys elämästä oli inhimillisesti rajoittunut ja sisimmässään hän syytti Jumalaa epäoikeudenmukaisuudesta. Jobin väitteissä epäiltiin, että Jumala ei johtaisikaan maailmaa oikeudenmukaisesti. Täydellisen Jumalan, joka tietää kaiken ja joka tunsu Jobin jokaisen mielenopukan, ei tietenkään tarvitse puolustautua epätäydellisen ihmisen edessä. Se on selvää. Jumala puhuu Jobille kaiken Luojana. Kuka Job luulee olevansa kuvitellessaan voivansa arvostella maailmankaikkeuden ylläpitäjää: ”Missä olit silloin, kun minä maan perustin..., oletko astunut alas meren lähdesuonille..., ovatko kuoleman portit sinulle paljastuneet..., tunnetko taivaan lait...” ym.

Jumalan puheessa huomiota herättää, että Hän ei arvostele Jobin elämää, elämässä olevaa syntiä. Sen sijaan Hän keskittyy puhumaan Jobin käsityskyvyn puutteellisuudesta sen suhteen kuka Jumala on. Herra kysyy: ”Sinäkö... tuomitset minut syylliseksi, ollaksesi itse oikeassa? Tahsi onko sinun käsivartesi

niinkuin Jumalan.” Jumala tunnusti Jobin elämän vanhurskauden, ”...hän on nuhteeton ja rehellinen mies, pelkää Jumalaa ja karttaa pahaa”, 1:8. Mutta Jumala tiesi vielä enemmän. Hän tiesi Jobin sisäisen ylpeyden ja omavanhurskauden. Kovissa kärsimyksissäkään Job ei ulospäin ”puhunut nurjasti Jumalaa vastaan” eikä ”tehnyt syntiä huulillansa”, 1:22, 2:10. Mutta täydellisen Jumalan edessä tämä ei vielä riitä. Vaikka olisimme kuin Job, onnistuisimme elämään ulospäin täydellisen hyvän ja oikean elämän – se ei riitä. Aina lopulta sisimmän salat, syntiinlankeemuksen seuraus, paljastuvat.

Onko maan päällä ennen Jobia tai hänen jälkeensä elänyt ketään, joka olisi osoittanut samanlaista elämänvanhurskautta kuin Job? Emme tiedä, voimme ajatella että ei. Jumala teki Jobista omalla salatulla tavallaan esimerkin kaikille ihmisille. Varmaan Job ei elämänsä aikana osannut arvata mihin hänen kokemuksensa johtaa ja että siitä luettaisiin opiksi ja ojennukseksi vielä 4000 vuoden päästä. ”Minä pidän kiinni vanhurskaudestani, en hellitä” sanoo Job, 27:6, mutta lopulta Job tunnustaa: ”Korvakuulolta vain olin sinusta kuullut mutta nyt on silmäni sinut nähnyt. Sentähden minä peruutan puheeni ja kadun tomussa ja tuhassa”, 42:5-6. Tuliko Job tuntemaan, että vain Jumalan oma teko hänenkin edestään tuottaa hänelle todellisen vanhurskauden ja pelastuksen? Epäilemättä.

Selvää lienee, että se sisältyy tekstiin.

